

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-01-98
Дата	23 / 07 2018 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

М
12²⁹

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията с мотиви към него.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Име и подписи на вносителите

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА

Обн. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г.,
изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г.,
изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм.
ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г.

§ 1. В чл. 7 се създава нови ал. 6 и ал. 7 със следното съдържание:

„(6) Религиозните общности и институции не могат да включват в административните и организационните си дейности чужди граждани, както и участие на чуждестранни лица в ръководните си органи. Чужди граждани могат да участват в богослужението и извършване на различните богослужебни ритуали според практиката на религиозната общност, но в тези случаи не се допуска чужди граждани да изнасят проповеди, както и да правят други изявления, послания или призиви към членовете на религиозната общност за набиране на средства, или за тяхно участие в други дейности.

(7) Български граждани завършили религиозното си образование в задгранично учебно заведение да участват в богослужението и да извършват богослужебни ритуали след полагане на изпит по ред определен в наредба на Министерски съвет.“

§ 2. В чл. 11, ал. 2 се изменя и придобива следната редакция:

„(2) Всички религиозни служби, проповеди, съобщения, послания, изявления на духовни лица и призиви за подпомагане на благотворителни прояви към членовете на религиозната общност се извършват задължително на български език. При извършване на някои ритуали може да се използва наравно с българския и друг традиционен език на съответната религиозна общност.“

§ 3. В чл. 21 се създава нова ал. 4 със следното съдържание:

„(4) Разпореждането с имуществата на вероизповеданията се урежда в техните устави.“

§ 4. Чл. 22 се изменя и придобива следната редакция:

“Чл. 22. Религиозните институции и създадените от тях по този закон юридически лица с нестопанска цел декларират пред Сметната палата разкритите от тях банкови сметки в страната или в чужбина в 14-дневен срок от откриването им.”

§ 5. В чл. 25 се създава нова ал. 4 със следното съдържание:

„(4) За резултатите от извършените проверки и финансови инспекции се уведомява Националната агенция за приходите, която извършва проверки и ревизии при условията и в сроковете по чл. 114, ал. 1 и 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“

§ 6. Чл. 26 се допълва и придобива следното съдържание:

„Чл. 26. Вероизповедание, придобило статут на юридическо лице по този закон, може да създава и да участва в субекти на търговското право, с изключение на случаите по чл. 28а.“

§ 7. В чл. 28 се създава нова ал. 2 със следното съдържание:

„(2) Получената от религиозна институция държавна или общинска субсидия не може да се предоставя за обезпечение на вземания на трети лица, включително за обезпечение на вземания на юридически лица с нестопанска цел по смисъла на чл. 27.“

§ 8. Създава се нов чл. 28а със следното съдържание:

„Чл. 28а (1) Религиозните институции не могат да получават:

1. анонимни дарения под каквато и да е форма;

2. финансови средства от политически партии и/или от сдружения с нестопанска цел;

3. финансови средства от чуждестранни религиозни институции или международни организации;

4. финансови средства от чужди правителства или от чуждестранни държавни предприятия, чуждестранни търговски дружества или чуждестранни организации с нестопанска цел, включително чуждестранни и/или международни асоциации на юридически лица или фондации, включително техни филиали, клонове, или представителства, или от техни представители или от място на извършвана тяхна дейност на територията на Република България.

5. финансови средства от местни търговски дружества, консорциуми, кооперации или сдружения с чуждестранно участие в капитала или в управителните им органи;

(2) Религиозните институции не могат да получават движими и недвижими вещи за безвъзмездно ползване, както и безвъзмездни услуги под каквато и да е форма, от субектите по ал. 1, т. 2, 3 и 4.

(3) Религиозните институции могат да получават за безвъзмездно ползване от физически лица само техни собствени движими и недвижими вещи, както и безвъзмездни услуги, извършени само с личен труд.

(4) Религиозните институции нямат право да учредяват и да участват в чуждестранни търговски дружества и/или консорциуми и кооперации с чуждестранни лица.

(5) Религиозните институции нямат право да участват в сдружения или да извършват съвместна дейност с чуждестранни държавни предприятия, чуждестранни търговски дружества или чуждестранни организации с нестопанска цел, включително и под каквато и да е форма с техни филиали, клонове, или представителства.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. В Наказателният кодекс, обн. ДВ. бр.26 от 2 Април 1968г., попр. ДВ. бр.29 от 12 Април 1968г., изм. ДВ. бр.92 от 28 Ноември 1969г., изм. ДВ. бр.26 от 30 Март 1973г., изм. ДВ. бр.27 от 3 Април 1973г., изм. ДВ. бр.89 от 15 Ноември 1974г., изм. ДВ. бр.95 от 12 Декември 1975г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 1977г., изм. ДВ. бр.54 от 11 Юли 1978г., изм. ДВ. бр.89 от 9 Ноември 1979г., изм. ДВ. бр.28 от 9 Април 1982г., попр. ДВ. бр.31 от 20 Април 1982г., изм. ДВ. бр.44 от 5 Юни 1984г., изм. ДВ. бр.41 от 28 Май 1985г., изм. ДВ. бр.79 от 11 Октомври 1985г., попр. ДВ. бр.80 от 15 Октомври 1985г., изм. ДВ. бр.89 от 18 Ноември 1986г., попр. ДВ. бр.90 от 21 Ноември 1986г., изм. ДВ. бр.37 от 16 Май 1989г., изм. ДВ. бр.91 от 24

Ноември 1989г., изм. ДВ. бр.99 от 22 Декември 1989г., изм. ДВ. бр.10 от 2
Февруари 1990г., изм. ДВ. бр.31 от 17 Април 1990г., изм. ДВ. бр.81 от 9
Октомври 1990г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 1991г., изм. ДВ. бр.86 от 18
Октомври 1991г., попр. ДВ. бр.90 от 1 Ноември 1991г., изм. ДВ. бр.105 от
19 Декември 1991г., доп. ДВ. бр.54 от 3 Юли 1992г., изм. ДВ. бр.10 от 5
Февруари 1993г., изм. ДВ. бр.50 от 1 Юни 1995г., изм. ДВ. бр.97 от 3
Ноември 1995г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Ноември 1995г., изм. ДВ. бр.107 от
17 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.62 от 5 Август 1997г., изм. ДВ. бр.85 от 26
Септември 1997г., изм. ДВ. бр.120 от 16 Декември 1997г., доп. ДВ. бр.83 от
21 Юли 1998г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Юли 1998г., доп. ДВ. бр.132 от 10
Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.153 от
23 Декември 1998г., изм. ДВ. бр.7 от 26 Януари 1999г., изм. ДВ. бр.51 от 4
Юни 1999г., изм. ДВ. бр.81 от 14 Септември 1999г., изм. ДВ. бр.21 от 17
Март 2000г., изм. ДВ. бр.51 от 23 Юни 2000г., изм. ДВ. бр.98 от 1
Декември 2000г., доп. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.101 от 23
Ноември 2001г., изм. ДВ. бр.45 от 30 Април 2002г., изм. ДВ. бр.92 от 27
Септември 2002г., изм. ДВ. бр.26 от 30 Март 2004г., изм. ДВ. бр.103 от 23
Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2005г., изм. ДВ. бр.43 от 20
Май 2005г., изм. ДВ. бр.76 от 20 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.86 от 28
Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.59 от 21
Юли 2006г., изм. ДВ. бр.75 от 12 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19
Декември 2006г., изм. ДВ. бр.38 от 11 Май 2007г., изм. ДВ. бр.57 от 13
Юли 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.85 от 23
Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 16
Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.19 от 22 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29
Юли 2008г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13
Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.23 от 27 Март 2009г., изм. ДВ. бр.27 от 10
Април 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни
2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември
2009г., изм. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.26 от 6 Април
2010г., изм. ДВ. бр.32 от 27 Април 2010г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април
2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., доп. ДВ. бр.19 от 6 Март 2012г.,
изм. и доп. ДВ. бр.20 от 9 Март 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август
2012г., изм. ДВ. бр.17 от 21 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.61 от 9 Юли
2013г., изм. и доп. ДВ. бр.84 от 27 Септември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.19
от 5 Март 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., доп. ДВ. бр.107 от 24
Декември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ.
бр.24 от 31 Март 2015г., доп. ДВ. бр.41 от 5 Юни 2015г., изм. и доп. ДВ.
бр.74 от 26 Септември 2015г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., доп.
ДВ. бр.102 от 29 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.32 от 22 Април 2016г., доп.
ДВ. бр.47 от 21 Юни 2016г. се правят следните изменения и допълнения :

1. Създава се нов чл. 254 със следното съдържание :

“Чл. 254. (1) Който за подпомагане на дейността на вероизповедание или на религиозна институция, получава финансови средства от чужди правителства, чуждестранни юридически лица, чуждестранни фондации, или други чуждестранни организации с нестопанска цел, и/или от техни международни асоциации, в нарушение на ограничения, предвидени в законодателството, или получава финансови средства от чуждестранни физически лица, за които източниците, произходът и/или придобиването им, не могат да бъдат установени по надлежния ред, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години.

(2) Същото наказание се налага и на онзи, който прикрива произхода на получавани от вероизповедание или религиозна институция финансови средства и имущества, техния действителен размер, източник, или собственик, или подбужда друго към получаване на такива средства от източниците и субектите, посочени в ал. 1, или към действия по прикриване на техния действителен произход.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и ал. 2 се прилагат и когато деянието, чрез което е придобито имуществото или източникът на финансиране и/или мястото на придобиване на финансовите средства, не попадат под наказателната юрисдикция на Република България.“

2. Създава се нов чл. 254в със следното съдържание:

“Чл. 254в. (1) Който използва не по предназначение финансови средства, получени от държавата и общините за подпомагане на дейността на вероизповедание или на религиозна институция, или предоставени на религиозна институция от местна фондация или юридическо лице по чл. 27 от Закона за вероизповеданията, се наказва с лишаване от свобода от три до шест години.

(2) Ако длъжностно лице разпореди да бъде извършено деянието по предходната алинея, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, като съдът може да лиши виновния от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.”

§ 10. В Закона за държавния печат и националното знаме на Република България се създава се нова т. 4 на ал. 1 на чл. 16 със следното съдържание:

„4. сградите на вероизповеданията или пред тях.“

§ 11. §2 влиза в сила 1 година след приемането на този закон.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

1. Относно предложените с §1 и § 2 изменения и допълнения на чл. 7 и чл. 11 от Закона за вероизповеданията.

Религиозните институции и общности в Република България са автономни образувания на български граждани. Държавата не се намесва в тяхната религиозна дейност, а ги защитава и подпомага, като български юридически лица и организации на български граждани.

От друга страна свободата на вероизповедание не може да бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица, а религиозните общности и институции, както и верските убеждения, не могат да се използват за политически цели – чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от Конституцията. Посочените конституционни принципи са възпроизведени в разпоредбите на чл. 7 ал. 1 и ал. 2 от Закона за вероизповеданията.

В съответствие с тях намираме за необходимо въвеждането на забрана религиозните общности и институции да включват участие на чуждестранни лица в ръководните им органи.

Допълнението на новата разпоредба на ал.6 е наложено заради необходимостта да се разграничи евентуално участие на чужди граждани в религиозни служби, което е гаранция за религиозните свободи на лицата, от другите дейности организационни и др. както и възможностите за злоупотреба с религиозните свободи и използването им за параван за други цели с насоченост срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица, както е посочено в ал.1. В този смисъл предлаганата нова ал.6 допълва и гарантира на практика спазването на прокламирания принцип в ал.1 на същата разпоредба.

Според нас така ще се дадат реални гаранции против намеса на чуждестранни лица и организации в дейността на българските религиозни общности. Но по-важната и съществена последица е предотвратяването и пресичането на действията на лица или организации, насочени против националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на българските граждани, както и действия извършвани в услуга на чужда организация или държава, които не зачитат суверенитета или законите на Република България и се опитват да налагат правила и норми, които не са традиционни за българските религиозни организации и са противоречащи на установения в страната правов ред. Друг целен резултат с предлаганите забрани е премахване на възможностите за злоупотреба с използването на верски убеждения за политически цели от чуждестранни лица и организации.

Съгласно чл. 36, ал. 1 и 3 от Конституцията ползването на българския език е право и задължение на българските граждани, като случаите, в които се използва само официалният език, се посочват в закона. В изпълнение на посочените конституционни норми и принципи предлагаме изменението с § 2 от законопроекта на чл. 11 от Закона за вероизповеданията. Предвиждаме всички религиозни служби, проповеди, съобщения, послания, изявления на духовни лица и призиви за подпомагане на благотворителни прояви към членовете на религиозната общност да се извършват задължително на официалния език в страната - българския. Запазваме възможността при извършване на някои ритуали да се използва наравно с българския и друг традиционен език на съответната религиозна общност. Намираме, че с посочената нова разпоредба изпълняваме законовата делегация заложената в чл. 36, ал. 3 от Конституцията като едновременно с това запълваме съществуваща празнота в действащото българско законодателство.

2. Относно предложените с § 3 - § 8 изменения и допълнения в глава IV "Имущество и финанси" от Закона за вероизповеданията.

Предложенията в тази част на законопроекта са в две насоки:

1. детайлни правила относно финансирането на религиозните институции и извършването на строг контрол от страна на държавата за спазване на ограниченията, които се предвиждат за това финансиране;

2. въвеждане на ограничения за участие на религиозните институции в дейности по създаване или в съвместна дейност със съществуващи чуждестранни юридически лица или международни организации, както и създаване на норми за предотвратяване на възможността за чуждестранно финансиране, пране на пари и получаване на средства с неясен или предполагаем незаконен произход, както и възможностите за прикриване на подобен произход или източник.

Смятаме, че на първо място с предлаганите предложения ще се осигури необходимата прозрачност в източниците и начинът на финансиране на религиозните вероизповедания. На следващо място ще съобразим действащата уредба в тази част на закона с променените обществени и икономически условия в страната и в света – сега действащите норми не са променени от близо 15 години. С предлаганите промени се засилва и контролната роля на държавата в лицето на Сметната палата и НАП при установяване на закононарушения в дейностите по финансиране на вероизповеданията.

С най-съществено значение е новата разпоредба на чл. 28а от законопроекта, която въвежда забрана за вероизповеданията да получават финансиране от чужди държави, чуждестранни физически и юридически

лица, както и местни лица с чуждестранно участие в капитала или управлението. По този начин се цели в максимална степен възможността за предотвратяване на използване на религиозните институции в България за извършване на дейности и за постигане на цели противоречащи или насочени срещу установения в страната правов ред. Смятаме, че след като държавата осигурява субсидия и различни данъчни и финансови облекчения за българските вероизповедания, то следва да има установен от нейна страна ограничителен режим и засилен контрол върху начина за финансиране на тези религиозни институции.

Все в тази връзка са и установените забрани за анонимни дарения, финансиране от страна на политически партии, участие и извършване на съвместна дейност с чуждестранни юридически лица.

Посочената група изменения, както и предходните са обусловени от принципите заложи в чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от Конституцията, а именно забраната свободата на вероизповедание да не бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица, както и забраната религиозните общности и институции, както и верските убеждения да се използват за политически цели.

3. Относно предложените с §9 нови разпоредби в Глава седма от Наказателния кодекс „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“.

Предлаганите промени са свързани и обусловени от измененията в Закона за вероизповеданията. Нерядко предвидените в закона финансови и други облекчения за разнообразните дейности, извършвани от религиозните организации създават затруднения в проследяването на финансовите потоци и откриват възможности за навлизане на финансови средства с неясен или престъпен произход. Ето защо предвиждаме създаването на престъпни състави и налагането на съответни наказания, посредством които да се противодейства на възможностите за неправомерно използване на дейността на религиозните институции за прикриване на разнообразни неправомерни действия по изпиране на финансови средства с престъпен или съмнителен произход или прикриване на пряко финансиране и подпомагане на престъпления или подготовка за извършване на престъпления на територията на България под привидното извършване на стопански дейности, които подпомагат религиозни или благотворителни дейности.

Смятаме, че деянията описани в новите разпоредби, които предлагаме да бъдат включени в Особената част на Наказателния кодекс, са с висока степен на обществена опасност, което обуславя използването на наказателна репресия от страна на държавата за защита на засегнатите

от тях обществени отношения свързани с финансирането на религиозните институции.

4. Относно допълнението на Закона за държавния печат и националното знаме на Република България

Националното знаме на Република България е национален символ, който изразява независимостта и суверенитета на българската държава. Считаме за редно то да бъде поставено на сградите на вероизповеданията, за да бъде безспорно декларирано, че това са сгради на законно регистрирани вероизповедания съгласно правилата установени от българската държава. Подобна практика има и в други държави като най-близък пример в това отношение е нашата южна съседка Република Гърция.

С предлаганият законопроект се отстраняват действащи слабости и непълноти в нормативната уредба на вероизповеданията като разпоредбите на закона се синхронизират с конституционните принципи и норми и се привеждат в адекватен за съвременните обществени отношения вид.

За прилагането на измененията и допълненията не са необходими финансови средства.

ВНОСИТЕЛИ :